

Spis treści

Wprowadzenie	5
1. Postęp – pojęcie, definicje, mechanizmy i kryteria	9
2. Antyczne źródła myśli o postępie	13
3. Linearna i kierunkowa wizja historii w tradycji judeochrześcijańskiej	21
4. Średniowieczne fundamenty myśli o rozwoju i progresji	29
5. Wczesna nowożytność (XVI-XVII wiek) wobec postępu	35
5.1. Renesans i odkrycia geograficzne	35
5.2. Fenomen rozwoju i sukcesu Europy	42
5.3. Utopie – ku progresji w życiu społecznym	47
6. Fajerwerki Oświecenia i światło rozumu	53
6.1. Wprowadzenie: Otrząśnięcie się z niedojrzałości	53
6.2. Postęp w miejsce Opatrzności, człowiek zamiast Boga	57
6.3. Mnożniki rozwoju. Odkrycia, wynalazki i początek rewolucji przemysłowej	60
6.4. Piewcy postępu: Turgot, Condorcet i inni	66
7. Wiek XIX. Rozpędzona lokomotywa postępu	75
7.1. Sprzężenie zwrotne nauki i przemysłu. Sygnały utraty kontroli	75
7.2. Postęp społeczny. Miejsce robotników i kobiet w miastach	78
7.3. Wielkie teorie postępu: Comte, Marks i inni	84
8. Idea postępu w kryzysie	95
8.1. Rozwarstwienie postępu, upłynnienie paradygmatów i postęp bez idei	95
8.2. Konsekwencje upłynnienia	98
8.3. Scenariusze przyszłego postępu bez idei	102
8.4. Strategia przyszłości: osvajanie ryzyka wywołanego postępu	108

Zakończenie	111
A Summary	117
Wykorzystana literatura	119